

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

ANADOLU YAKIN DOĞU ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
مركز الأناضول لدراسات الشرق الأدنى
ANADOLU CENTER FOR NEAR EAST STUDIES

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

Tüm telif hakları AYAM'a aittir © 2022

www.ayam.com.tr

ayam@ayam.com.tr

+ 90 212 487 00 01

+ 90 549 601 40 44

Bahçeşehir 1. Kısım
Albatros Sk.
Villa No:2
34488
Başakşehir/İstanbul

AyamMerkezi_TR

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

Aşırı sağcı partiler Otzma Yehudit ve Dindar Siyonizm, seçimlere yeniden ortak listeyle girmek için anlaşmaya yakınlar. Otzma Yehudit lideri Ben Gvir, artan popüleritesi nedeniyle bazı büyük taleplerde bulunmuş ve iki partinin ortaklığı sallantıya girmişti.

İsrail Atom Enerjisi Komisyonunda bir konuşma yapan Başbakan Lapid, İsrail'in hayatta kalmak için “başka kabiliyetlere” sahip olduğunu belirterek İsrail'in sahip olduğu ancak hiçbir zaman resmi olarak doğrulamadığı nükleer silahlara açık bir gönderme yaptı.

İran, Bahai inancına mensup bir kişiyi İsrail lehine casusluk yapmak-tan dolayı tutukladı.

Başbakan Lapid, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres'in geçen yıl İsrail ile Gazze arasında 11 gün süren çatışmalarla ilgili olarak kurduğu Soruşturma Komisyonunu, üyelerden birinin “antisemitik açıklamaları” nedeniyle dağıtmasını talep etti.

İsrail ordusu pazartesi günü yaptığı açıklamada, Hamas ile bağlantılı olduğu iddia edilen 39 Filistinlinin evine baskın düzenlendiğini bildirdi. 13 Filistinli tutuklandı.

Merkez ve Sol partiler ile Netanyahu bloku arasında “Yargı Reformu” tartışmaları devam ediyor. Likud Partisinden bir milletvekili amacın yargıçlar tarafından yönetilmeye son vermek ve başsavcının rolünü azaltmak olduğunu söyledi. Netanyahu karşıtları, yargı sistemini değiştirme girişimini Netanyahu'nun devam eden davalardan kurtulmasına hizmet edecek bir taktik olarak görüyor.

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

İsrail'de süt ürünleri ve elektrik fiyatlarında artış devam ederken benzin fiyatlarında düşüş görüldü.

Emniyet Müdürü Kobi Shabtai, pazartesi günü Fas'a giderek resmi bir gezi kapsamında Kuzey Afrika ülkesini ziyaret eden ilk İsrail emniyet müdürü oldu. Açıklamada, "Emniyet müdürü ve üst düzey Faslı yetkililer, ülkeler ve polis arasındaki ilişkiyi güçlendirmek amacıyla operasyonel, istihbarat ve soruşturma işbirliğini artırmayı görüşecekler" denildi.

İsrail hükümeti, Ürdün sınırında yer alacak ortak bir Ürdün-İsrail sanayi bölgesi kurma planlarında ilerleme kaydediyor.

ABD'nin İsrail Büyükelçisi Tom Nides, İsrail'in önümüzdeki yılın sonuna kadar ABD Vize Muafiyet Programına katılabilmesi için gerekli olan üç mevzuatın ilerletilmesi için zamanın daraldığı uyarısında bulundu. Mevzuatlar, Likud milletvekillerinin muhalefeti nedeniyle geçirilememişti.

İsrail güvenlik güçleri, Filistin İslami Cihat liderlerinden Bassem Saadi'yi tutukladı. Buna karşılık İslami Cihat, yaptığı açıklamada Saadi'nin tutuklanmasının ardından teyakkuz hali ilan ettiğini duyurdu.

İsrail ordusu, Batı Şeria'da Filistinli İslami Cihat'ın üst düzey bir üyesinin tutuklanmasından saatler sonra tedbir amacıyla Gazze sınırındaki bazı ana otoyolların kapatılması emrini verdi. Saldırı ihtimaline karşı ordunun Gazze tümenine ek birlikler takviye edildi. Perşembe günü İsrail Genelkurmay Başkanı Kohavi, ordunun Gazze birimine bir ziyaret gerçekleştirdi.

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

ABD elçisi Amos Hochstein, İsrail ve Lübnan'ın deniz anlaşmazlığını çözmek için dolaylı görüşmeler sürdürdüğü Lübnan'daki toplantıların ardından habersiz bir ziyaret için İsrail'e geldi.

ABD ve İsrail donanmaları, Kızıldeniz'de dört günlük ortak bir deniz tatbikatına başladı. İsrail Savunma Bakanı Gantz, geçtiğimiz ay yaptığı bir açıklamada İran'ın bölgedeki deniz faaliyetlerinin son 10 yılın zirvesine çıktığını ifade etmişti.

İsrail'in Rusya Büyükelçisi Alexander Ben Zvi, Yahudi Ajansı'nın faaliyetleri nedeniyle iki ülke arasındaki ilişkilerin bozulduğu bir dönemde Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Mikhail Bogdanov ile Moskova'da bir araya geldi.

Netanyahu'ya yönelik yolsuzluk protestolarıyla öne çıkan eski Yisrael Beytenu milletvekili Eli Avidar "Özgür İsrail" isminde yeni bir parti kurduğunu açıkladı. Önceki hükümet koalisyonunda yer alan Avidar, kendisine uygun bir bakanlık koltuğu verilmediği için koalisyon içerisinde huzursuzluğa neden olmuştu.

Biden, İran'a karşı Suudi Arabistan ve BAE'ye 5 milyar dolarlık silah satışını onayladı.

Channel 13 tarafından yapılan yeni bir anket, Benjamin Netanyahu'nun sağcı blokunun Kasım seçimlerinde 62 sandalye ile çoğunluğu kazanacağını gösteriyor. Ankete göre Ayelet Şaked'in Siyonist Ruh'u ve Eli Avidar'ın Özgür İsrail'i seçim barajını geçemiyor.

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

İsrail'e bağlı bir ticari uçuş, Suudi Arabistan'ın geçen ay İsrail uçuşları da dahil olmak üzere tüm uçuşlara hava sahasını açmasından bu yana ilk kez perşembe günü Suudi hava sahasından geçti.

İsrailli araştırma merkezi INSS bünyesinde İsrail-Çin Politika Merkezi açıldı.

Muhalefet lideri Netanyahu, artan hayat pahalılığına karşı bir acil durum planı sundu. 17 dakikalık bir video yayımlayan Netanyahu, küresel kriz tembellik için bir bahane değil açıklamasında bulundu.

Seçimlere yönelik açıklamalarda bulunan Başbakan ve Yeş Atid lideri Lapid, hakkında suç iddianamesi bulunan kişilerin hükümet kurmasını engelleyen yasaları geçirme, hayat pahalılığını azaltma, medeni evlilik yasasını geçirme, ulus-devlet yasasını değiştirme ve tek cinsiyetli ailelere yasal statü verme vaadinde bulundu.

Yamina Partisinden iki önemli isim Şirli Pinto ve Stella Weinstein, Şaked tarafından kurulan yeni Siyonist Ruh Partisine katılmayacaklarını açıkladı.

Walla haber sitesinin haberine göre, Çarşamba günü güvenlik kabinesini bilgilendiren üst düzey yetkililer, Lübnan ile deniz sınırı anlaşmazlığında bir anlaşmaya varılamaması halinde İsrail'in Hizbullah ile askeri bir çatışmaya sürüklenebileceği uyarısında bulundu.

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

İsrail'in Kanal 12 televizyonu, ismi açıklanmayan Filistinli bir kaynağa dayandığı haberinde, Gazze'de iktidardaki Hamas terör örgütünün bir saldırıyı önlemek amacıyla bazı İslami Cihat üyelerini tutukladığını duyurdu.

İsrail, cuma günü öğleden sonra Gazze'ye yönelik bir operasyon başlattığını duyurdu. Operasyon "Şafak Vakti" olarak isimlendirilirken Filistin İslami Cihat örgütünün İsrail'e yönelik saldırılar gerçekleştirme niyetinden geri adım atmaması üzerine operasyonun başlatıldığı açıklandı.

İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları esnasında aralarında çocukların da olduğu 10 kişi hayatını kaybederken 55 kişi yaralandı.

Başbakan Yair Lapid ve Savunma Bakanı Benny Gantz yaptıkları ortak açıklamada İsrail'in "terör örgütlerinin Gazze Şeridi yakınlarındaki kasabalarda gündemi belirlemelerine ve İsrail vatandaşlarını tehdit etmelerine izin vermeyeceğini" söyledi.

IDF sözcüsü Ron Kochav Kanal 12'ye yaptığı açıklamada operasyonun "Filistin İslami Cihat'ına karşı hedefli bir operasyon" olduğunu söyleyerek ordunun Hamas'ı süregelen çatışmanın içine çekmemeye çalıştığı ve operasyonun kapsamını sınırlı tutmayı umduğu yönündeki haberleri doğruladı.

İsrail, İslami Cihat komutanlarından Teysir el-Caberi suikastına ilişkin görüntüleri paylaştı.

Öne Çıkan Haber Başlıkları:

İsrail Raporu

01 - 06 Ağustos 2022

Pazar günü Tişa beAv esnasında binlerce Yahudinin Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesi bekleniyor. Mescid-i Aksa'ya düzenlenecek baskınlar gerginliğin tırmanmasına neden olabilir.

Gazze'den İsrail'e 400'den fazla roket ateşlendiği açıklanırken Tel Aviv'de siren sesleri duyuldu.

İsrail cuma günü Gazze'ye yönelik yeni bir operasyon başlattı. İsrail güvenlik güçleri son dönemde Cenin'deki operasyonları sıklaştırmıştı. Geçtiğimiz hafta Nablus'taki çatışmalarda 2 Filistinli hayatını kaybetmiş 20'nin üzerinde Filistinli tutuklanmıştı. Son olarak İslami Cihat Hareketi komutanlarından Bessam Saadi, İsrail güçleri tarafından tutuklanmış ve akabinde İslami Cihat hareketinden İsrail'e yönelik tehditler gelmeye başlamıştı. Bu tehditler üzerine İsrail ordusu Gazze sınırında olağanüstü hâl ilan ederek sokağa çıkma yasağı ve yolların ulaşımına kapatılması gibi tedbirler aldı. Cuma gününden itibaren ise Gazze'ye yönelik askeri operasyon başladı.

Önceki operasyonların aksine İsrailli yetkililerin Gazze'deki tırmanmadan Hamas'ı sorumlu tutan açıklamalardan kaçınarak İslami Cihat vurgusunda bulunmaları dikkat çekti. Normalde İsrail, Gazze'den gelen bütün füze atışlarından Hamas'ı sorumlu tutmaktadır. Hamas'ın İslami Cihat'a katılarak topyekün bir çatışmanın fitilini ateşleyip ateşlemeyeceği merak ediliyor. İslami Cihat'ın aksine Hamas'ın Gazze'de çeşitli sorumlulukları yer alıyor. 15 ay önce gerçekleşen çatışmaların izleri henüz silinmiş değil. Dolayısıyla yeni bir çatışma Gazze halkı içerisinde toplumsal sorunlara neden olabilir. İsrail ile yaşanan çatışmalar nedeniyle yakıt temin edilemediği için Gazze'nin tek enerji tesisinin üretimleri durmuş durumda. Ayrıca İsrail'de çalışma ruhsatına sahip 15 bin Gazzelinin giriş-çıkışları da durduruldu. Öte yandan Hamas, Gazze ile İsrail arasında arabulucu rolünde yer alan Mısır ile ilişkilerini riske atmak istemeyebilir. Hamas'ın katılımı açısından bu gibi iç etkenler etkili olacaktır.

Bir diğer önemli husus ise pazar günü Tişa beAv kutlamaları nedeniyle binlerce Yahudi'nin Mescid-i Aksa'ya baskın düzenleyecek olmasıdır. Geçtiğimiz mayıs ayında yaşanan tırmanmada Hamas kendisini Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın koruyucusu olarak göstermiş ve önemli bir güç kazanmıştı. Pazar günü baskınlar esnasında tansiyonun ne kadar yükseleceği Hamas'ın katılımı açısından bir diğer önemli etken olacaktır.

İsrail'in mevcut hükümeti açısından bu operasyon kritik bir öneme sahip. Özellikle yaklaşan seçimler nedeniyle geçici hükümetin bu süreçteki başarısı/zılgı mevcut Başbakan Lapid açısından büyük önem arz edecektir. Mevcut operasyon ile geçmiş Başbakan Netanyahu'nun geçiş hükümeti döneminde gerçekleşen Gazze operasyonu arasında karşılaştırma yapılması kaçınılmaz olacaktır. Dolayısıyla bu operasyonlar yazar ve TV şovmeni geçmişine sahip Lapid'in İsrail için yeterli güvenlik kapasitesine sahip olduğunu göstermesi açısından bir "fırsat" olma potansiyeline sahiptir. İsrail hükümetinin Hamas'ı dışarıda bırakma çabaları da Hamas'ın katılımının doğuracağı olası başarısızlıkları önleme girişimi olarak yorumlanabilir. İslami Cihat'tan daha geniş füze menziline sahip olan Hamas'ın katılımı İsrail hükümeti açısından olumsuz gelişmeleri beraberinde getirebilir. Geçtiğimiz hafta İsrail Ordusu, Hamas'a ait Gazze'deki üslerin haritasını yayınlamıştı.

İsrail'in Gazze'ye yönelik operasyonu küresel çapta tepkilere neden oldu. AB, taraflara itidal çağrısında bulunurken BM, böylesi bir tırmanmanın daha fazla yardım ihtiyacı doğurma riski taşıdığını belirtti. ABD Ulusal Güvenlik Konseyinden bir yetkili yaptığı açıklamada, İsrail'in kendini savunma hakkını desteklediklerini ifade etti. Taraflara itidal çağrısında bulunan Rusya ise gerginliğin İsrail'in Gazze'ye ateş açması ve Filistinli grupların buna karşılık vermesiyle tırmandığını vurguladı.

İran Devrim Muhafızları tarafından yapılan açıklamada "Bu yolda sonuna kadar yanınızdayız, Filistin ve Filistinliler yalnız olmadıklarını bilsinler" ifadelerine yer verildi. Ankara tarafından yapılan açıklamada "Saldırıların ardından bölgede yükselen tansiyondan derin endişe duyuyoruz. Bu olayların yeni bir çatışma sarmalına dönüşmeden sona erdirilmesi gerektiğini vurguluyoruz" denildi.[1]

Al Jazeera'de yer bulan iddialara göre Mısırlı yetkililer ile İslami Cihat ve Hamas liderleri arasında sükunetin yeniden sağlanması için çeşitli görüşmeler gerçekleştiriliyor. Mayıs ayındaki çatışmaları sona erdiren ateşkes anlaşmasında Mısır yine arabulucu olarak önemli bir rol üstlenmişti.

Olaylara ilişkin açıklamada uluslararası toplumu harekete geçmeye çağıran Katar ise 1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız bir Filistin devleti kurulması konusundaki kararlı tutumunu yineledi.[2]

Referanslar:

1. https://www.mfa.gov.tr/no_-250_-israil-in-gazze-ye-yonelik-hava-saldirileri-hk.tr.mfa
2. <https://www.aljazeera.com/news/2022/8/5/restraint-and-common-sense-reaction-to-israels-gaza-attack>

ANADOLU YAKIN DOĞU ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
مركز الأناضول لدراسات الشرق الأدنى
ANADOLU CENTER FOR NEAR EAST STUDIES

www.ayam.com.tr

ayam@ayam.com.tr

+ 90 212 487 00 01

Bahçeşehir 1. Kısım Albatros Sk.
Villa No:2 34488 Başakşehir/İstanbul